

TANTÁRGYI TEMATIKA ÉS FÉLÉVI KÖVETELMÉNYRENDSZER

Tantárgy neve	Gyermekirodalom
Tantárgy kódja	BOV1105, BOV1104
Meghirdetés féléve	1.
Kreditpont	2
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	1+1
Félévi követelmény	kollokvium
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Nagy Balázs
Tantárgy oktatója és beosztása	Kissné dr. Rusvai Julianna
Tantárgyfelelős intézet kódja	OTI

FÉLÉVES TEMATIKA:

1. Irodalomelméleti alapfogalmak, műnemek és műfajok. A gyermekirodalom fogalma, jellemzői, esztétikai, pedagógiai és pszichológiai aspektusai.
2. A gyermekirodalom és befogadója, olvasáspszichológiai vonatkozások. A népköltészet és a gyermekirodalom kapcsolatai.
3. A gyermekfolklor műfajai: mondókák, lírai játékdalok, dramatikus játékszövegek.
4. A mondókák fajtái. A népi gyermekköltészet nyelvi, formai sajátosságai.
5. Népmesegyűjtők. A népmesék kutatása. Rendszerezése, népmese-katalógusok (AaTh, MNK).
6. A népmese fogalma, jellemző jegyei, motívumai. A népmese műfaji változatai; a mese hatása a gyermek érzelmi, értelmi fejlődésére.
7. A népmonda fogalma, fajtái, jellemzői. A népmonda és a népmese összehasonlítása. A népballada története, típusai. A népdalszövegek formai, nyelvi jellemzői.
8. A fabula története. A legjelentősebb fabulaírók. Klasszikus világirodalmi mesék: keleti mesegyűjtemények, európai mesék (Straparola, Perrault, a Grimm testvérek, Hauff)
9. Népmese és műmese, azonosságok és különbségek; Andersen és Milne művei.
10. A gyermekirodalom történetének áttekintése a kezdetektől a 21. századig. A magyar gyermekköltészet kezdetei, a gyermekvers jellemzői. Az első magyar gyermekkönyv. Bezerédi Amália: Flóri könyve

11. Gyermekversek, verses mesék. A magyar gyermekirodalom klasszikusai: Benedek Elek, Móricz Zsigmond, Gárdonyi Géza, Móra Ferenc, Zelk Zoltán művei.

12. Csukás István, Lázár Ervin, Janikovszky Éva helye és szerepe a gyermekirodalomban.

13. A magyar gyermeklira klasszikusai: Weöres Sándor, Nemes Nagy Ágnes, Tamkó Sirató Károly versei.

14. A kortárs gyermekirodalom (Lackfi János, Dániel András, Tóth Krisztina, Varró Dániel stb). Gyermekverskötetek. Tájékoztató a kortárs gyermekirodalomban: segédkönyvek, folyóiratok, weboldalak.

Olvasmányok:

Banyó Péter és társai (szerk.): Friss tinta! Mai gyerekversek. Pozsonyi Pagony Kft., Budapest, 2012. ISBN 978-963-9727-43-4

Kovács Ágnes (szerk.): Icinke-picinke. Népmesék óvodásoknak
<http://mek.oszk.hu/00200/00236/html/>

Bajzáth Mária: Itt vagyok, ragyogok! Népmesék a világ minden tájáról 0–4 éveseknek. Kolibri Gyermekkönyvkiadó Kft, Budapest, 2014. ISBN 9789636140021

Bajzáth Mária: Járom az új váramat. Népmesék a világ minden tájáról 4–6 éveseknek. Kolibri Gyermekkönyvkiadó Kft, Budapest, 2014. ISBN 9789636140038

Kiss Áron: Magyar gyermekjáték-gyűjtemény. <http://mek.oszk.hu/10800/10818/10818.pdf>

T. Aszódi Éva (vál.): Cini-cini muzsika. Móra Könyvkiadó, Budapest, 2016.

Szakirodalom:

Bárdos József — Galuska László Pál (2013): Fejezetek a gyermekirodalomból. Nemzedékek Tudása Tankönyvkiadó Zrt., Budapest. ISBN 978 963 1974 294

Bettelheim, Bruno (1985): A mese bűvölete és a bontakozó gyermeki lélek. Gondolat, Bp. ISBN 978 963 1360 189

Bognár Tas: A magyar gyermekvers. Tankönyvkiadó, Budapest. 2001. 11–22, 56–57, 89–95, 166–172, 196–193, 298–304. p., ISBN 963 19 1249 3

Kádár Annamária: Mesepszichológia. Kulcslyuk Kiadó, Budapest. 2012. 43–65. p. ISBN 978 963 89419 6 1

Komáromi Gabriella (szerk.): Gyermekirodalom. Helikon, Budapest. 1999. 32–45, 72–83. p., ISBN 963 208 725 9

F. Kovács Ferenc: Mondóka, gyermekvers, esztétikum. Tankönyvkiadó, Budapest. 1986. 7–71. p., ISBN 963 17 9165 3

Lovász Andrea (szerk.): Navigátor. Kortárs gyermekirodalmi lexikon. Cerkabella, Szentendre. 2010. ISBN 978 961 9820 16 6

Ortutay Gyula (szerk.): Magyar folklór. Tankönyvkiadó, Budapest. 1979. 375–391, 205–257. p., ISBN 963 18 257 2

Végh Balázs Béla: A gyermekirodalom változatai. Komp-Press, Kolozsvár. 2007. ISBN 928 973 9373 80 7

FÉLÉVI KÖVETELMÉNYRENDSZER:

A foglalkozásokon történő részvétel: Az előadások a képzés szerves részét képezik, így az Intézmény a hallgatóktól elvárja a részvételt az előadásokon (TVSz 8.§ 1). A félévi hiányzás megengedhető mértéke teljes idejű képzésben a tantárgy heti kontakt óraszámának háromszorosa. Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSz 8.§ 1.)

Félévi követelmény: kollokvium

A vizsga típusa: írásbeli

A vizsgára bocsátás feltételei: Beszámolók a megadott olvasmányokból, kiselőadás tartása, valamint a félév során 1 zárthelyi dolgozat legalább 51%-os teljesítése. A tervezett időpontok: október utolsó hete. Sikertelen dolgozat esetén két alkalommal lehet javítani a szorgalmi időszakban. A dolgozatok 51% alatti teljesítése a tantárgy félévi érvénytelenségét vonja maga után.

Nyíregyháza, 2024. szeptember 1.

TANTÁRGYI TEMATIKA ÉS FÉLÉVI KÖVETELMÉNYRENDSZER

Tantárgy neve	Gyermekirodalom
Tantárgy kódja	BOV1105L, BOV1104L
Meghirdetés féléve	1.
Kreditpont	2
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	1+1
Félévi követelmény	kollokvium
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Nagy Balázs
Tantárgy oktatója és beosztása	Kissné dr. Rusvai Julianna
Tantárgyfelelős intézet kódja	OTI

FÉLÉVES TEMATIKA:

1. Irodalomelméleti alapfogalmak, műnemek és műfajok. A gyermekirodalom fogalma, jellemzői, esztétikai, pedagógiai és pszichológiai aspektusai.
2. A gyermekirodalom és befogadója, olvasáspszichológiai vonatkozások. A népköltészet és a gyermekirodalom kapcsolatai.
3. A gyermekfolklór műfajai: mondókák, lírai játékdalok, dramatikus játékszövegek.
4. A mondókák fajtái. A népi gyermekköltészet nyelvi, formai sajátosságai.
5. Népmesegyűjtők. A népmesék kutatása. Rendszerezése, népmese-katalógusok (AaTh, MNK).
6. A népmese fogalma, jellemző jegyei, motívumai. A népmese műfaji változatai; a mese hatása a gyermek érzelmi, értelmi fejlődésére.
7. A népmonda fogalma, fajtái, jellemzői. A népmonda és a népmese összehasonlítása. A népballada története, típusai. A népdalszövegek formai, nyelvi jellemzői.
8. A fabula története. A legjelentősebb fabulaírók. Klasszikus világirodalmi mesék: keleti mesegyűjtemények, európai mesék (Straparola, Perrault, a Grimm testvérek, Hauff)
9. Népmese és műmese, azonosságok, különbségek; Andersen és Milne művei.

10. A gyermekirodalom történetének áttekintése a kezdetektől a 21. századig. A magyar gyermekköltészet kezdetei, a gyermekvers jellemzői. Az első magyar gyermekkönyv. Bezerédi Amália: Flóri könyve

11. Gyermekversek, verses mesék. A magyar gyermekirodalom klasszikusai: Benedek Elek, Móricz Zsigmond, Gárdonyi Géza, Móra Ferenc, Zelk Zoltán művei.

12. Csukás István, Lázár Ervin, Janikovszky Éva helye és szerepe a gyermekirodalomban.

13. A magyar gyermeklíraklasszikusai: Weöres Sándor, Nemes Nagy Ágnes, Tamkó Sirtó Károly versei.

14. A kortárs gyermekirodalom (Lackfi János, Dániel András, Tóth Krisztina, Varró Dániel stb). Gyermekverskötetek. Tájékozódás a kortárs gyermekirodalomban: segédkönyvek, folyóiratok, weboldalak.

Olvasmányok:

Banyó Péter és társai (szerk.): Friss tinta! Mai gyerekversek. Pozsonyi Pagony Kft., Budapest, 2012. ISBN 978-963-9727-43-4

Kovács Ágnes (szerk.): Icinke-picinke. Népmesék óvodásoknak
<http://mek.oszk.hu/00200/00236/html/>

Bajzáth Mária: Itt vagyok, ragyogok! Népmesék a világ minden tájáról 0–4 éveseknek. Kolibri Gyermekkönyvkiadó Kft, Budapest, 2014. ISBN 9789636140021

Bajzáth Mária: Járom az új váramat. Népmesék a világ minden tájáról 4–6 éveseknek. Kolibri Gyermekkönyvkiadó Kft, Budapest, 2014. ISBN 9789636140038

Kiss Áron: Magyar gyermekjáték-gyűjtemény. <http://mek.oszk.hu/10800/10818/10818.pdf>

T. Aszódi Éva (vál.): Cini-cini muzsika. Móra Könyvkiadó, Budapest, 2016.

Szakirodalom:

Bárdos József — Galuska László Pál (2013): Fejezetek a gyermekirodalomból. Nemzedékek Tudása Tankönyvkiadó Zrt., Budapest. ISBN 978 963 1974 294

Bettelheim, Bruno (1985): A mese bűvölete és a bontakozó gyermeki lélek. Gondolat, Bp. ISBN 978 963 1360 189

Bognár Tas: A magyar gyermekvers. Tankönyvkiadó, Budapest. 2001. 11–22, 56–57, 89–95, 166–172, 196–193, 298–304. p., ISBN 963 19 1249 3

Kádár Annamária: Mesepszichológia. Kulcslyuk Kiadó, Budapest. 2012. 43–65. p. ISBN 978 963 89419 6 1

Komáromi Gabriella (szerk.): Gyermekirodalom. Helikon, Budapest. 1999. 32–45, 72–83. p., ISBN 963 208 725 9

F. Kovács Ferenc: Mondóka, gyermekvers, esztétikum. Tankönyvkiadó, Budapest. 1986. 7–71. p., ISBN 963 17 9165 3

Lovász Andrea (szerk.): Navigátor. Kortárs gyermekirodalmi lexikon. Cerkabella, Szentendre. 2010. ISBN 978 961 9820 16 6

Ortutay Gyula (szerk.): Magyar folklór. Tankönyvkiadó, Budapest. 1979. 375–391, 205–257. p., ISBN 963 18 257 2

Végh Balázs Béla: A gyermekirodalom változatai. Komp-Press, Kolozsvár. 2007. ISBN 928 973 9373 80 7

FÉLÉVI KÖVETELMÉNYRENDSZER:

A foglalkozásokon történő részvétel: A konzultációkon való részvétel kötelező. A félévi hiányzás megengedhető mértéke részidős képzésben a tantárgy konzultációs óraszámának egyharmada. Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSz 8.§ 1.).

Félévi követelmény: kollokvium

A vizsga típusa: írásbeli

A vizsgára bocsátás feltételei: A félév során a egyeztetett időpontban zárthelyi dolgozat (a megadott olvasmányokból és az előadások anyagából) legalább 51%-os teljesítése. Hiányzás vagy 51% alatti eredmény esetén egyeztetett új időpontban van lehetőség pótlásra, illetve javításra.

Nyíregyháza, 2024. 09. szeptember 1.